

Kirjastovirkailijan toimen täyttäminen / Oikaisuvaatimus

KULTLIK 26.03.2025 § 20
79/01.01.01.00/2025

Yleistä

Marko Harja on 10.2.2025 toimittanut Äänekosken kaupungille kirjallisen oikaisuvaatimuksen vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajan 31.1.2025 (6 §) tekemästä päätöksestä. Päätöksessä on kyse kirjastovirkailijan toimen täyttämisestä.

Oikaisuvaatimus on liitteenä.

Prosessin edellytykset

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin perusteella lautakunnan alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Lain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja on 31.1.2025 (6 §) tekemällään päätöksellä päättänyt kirjastovirkailijan toimen täyttämisestä. Toimeen valittiin koulutuksen, työkokemuksen ja soveltuvuuden perusteella kasvatustieteen kandidaatti Riikka Liukko. Marko Harja (tradenomi AMK) on hakenut kyseistä kirjastovirkailijan toimea. Päätös sisältää lopullisen asiaratkaisun.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajan viranhaltijapäätös on lähetetty toimea hakeneille asianosaisille tiedoksi sähköisesti Kuntarekry.fi- sivuston kautta 31.1.2025 sekä julkaistu kaupungin www-sivuilla 31.1.2025. Sähköisen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun päätös on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Voidaan todeta, että Marko Harjan kaupungille 10.2.2025 toimittama oikaisuvaatimus on tehty ennen oikaisuvaatimuksen vireillepanolle säädetyn määräajan päättymistä ja toimen hakijana Marko Harja on asianosainen.

Edellä olevilla perusteilla Marko Harjan kaupungille 10.2.2025 toimittama oikaisuvaatimus on otettava käsiteltäväksi.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Vaatimukset ja niiden perustelut

Marjo Harja vaatii kaupungille 10.2.2025 toimittamassaan oikaisuvaatimuksessa, että vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajan päätös tehtäisiin Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan. Marko Harja viittaa tässä Suomen Kuntaliiton vuonna 2022 julkaisemaan ”Henkilöstövalinnan perusteleminen” -ohjeeseen ja ohjeen sivulta kuusi löytyvään tekstinkohtaan, jossa todetaan, että ”henkilövalinnan arvioinnissa tulee huomioida vain ne vaatimukset, jotka on hakuilmoituksessa asetettu valittavalle henkilölle”.

Marko Harjan mukaan hakuilmoituksesta ei selviä työnantajan toiveet erityisesti lastenkirjastotyön vaatimuksista hakijoiden osaamiseen. Täten toimeen hakeneilla hakijoilla ei ole hänen mukaansa ollut mahdollisuutta tuoda esille näitä ominaisuuksiaan. Harjan mukaan toimeen ei ole myöskään hakenut välttämättä kaikki ne henkilöt, joilla olisi ollut tällaisia taitoja tai ominaisuuksia.

Marko Harjan mukaan hakuilmoituksessa haettiin kokoaikaista kirjastoalan koulutuksen omaavaa kirjastovirkailijaa.

Marko Harja vaatii päätöksen tekemistä uudelleen hakuilmoituksessa asetettujen vaatimusten mukaan. Hänen mukaansa päätöksessä tulee kaikkien hakijoiden osalta keskittyä vain hakuilmoituksessa esille tuotuihin vaatimuksiin.

Vastaus vaatimuksiin

Kirjastovirkailijan toimi oli julkisesti haettavana 9.1.2025 klo 15.00 mennessä. Hakuilmoitus julkaistiin Äänekosken kaupungin www-sivuilla, Kuntarekry.fi-sivustolla sekä Työmarkkinatori.fi-sivustolla.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään oli soveltuva korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu 60 op tai 35 ov tieto- ja kirjastopalvelujen opintoja.

Hakuilmoituksen mukaisesti kirjastovirkailijan tehtäviin kuuluvat mm. asiakas- ja tietopalvelu, kokoelmatyö, kirjavinkkaus ja muut lukutaitoa edistävät tehtävät sekä osallistuminen kirjaston viestintään, tapahtumatuotantoon ja hakeutuviin kirjastopalveluihin. Virkailijan työhön kuuluu olla mukana kirjaston palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Hakuilmoituksessa todettiin lisäksi, että tehtäviä voidaan mahdollisuuksien mukaan suunnata myös omien mielenkiinnon kohteiden mukaan.

Hakuilmoituksessa kerrottiin, että työ edellyttää hyviä asiakaspalvelu- ja yhteistyötaitoja, oma-aloitteisuutta ja joustavuutta sekä hyviä tietoteknisiä taitoja. Lisäksi kokemus Aurora-kirjastojärjestelmän käytöstä on eduksi. Työ on vuorotyötä sisältäen ilt- ja lauantaivuoroja sekä työskentelyä yksin.

Määräaikaan mennessä toimea haki yhteensä 48 hakijaa. Hakemusasiakirjojen perusteella haastatteluun kutsuttiin kolme hakijaa, joista kaikki täyttivät toimen kelpoisuusvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen tekijä oli haastateltavien joukossa. Haastattelut järjestettiin 16.1.2025 Äänekosken kaupungintalolla. Haastattelijoina toimivat vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja Jukka-Pekka Pohjolainen, kirjastotoimenjohtaja Päivi Heinimäki sekä kirjastonhoitaja Elina Pahlsten.

Kirjastotoimenjohtaja kirjastovirkailijan lähiesihenkilönä on tehnyt hallintosäännön mukaisesti ehdotuksen kirjastovirkailijan valinnasta vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajalle, joka on tehnyt asiasta valintapäätöksen 31.1.2025. Kirjastovirkailijan toimeen valittiin koulutuksen, työkokemuksen ja soveltuvuuden perusteella kasvatustieteen kandidaatti Riikka Liukko.

Kunnallinen toimentäyttö perustuu työnantajan tekemään kokonaisarviointiin sopivimmasta hakijasta ja lähtökohtaisesti työnantajalla on laaja harkintavalta valita kenet tahansa kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista. Koulutuksen ja kokemuksen ohella on arvioitava toimen hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Kenelläkään ei ole ehdotonta oikeutta tulla valituksi kunnan toimeen pelkästään siksi, että hänellä on korkeampi koulutus tai pidempi työkokemus kuin muilla hakijoilla. Valinta perustuu kokonaisuutensa perusteella, kenellä kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista arvioidaan olevan parhaat edellytykset toimen menestykselliseen hoitamiseen.

Haastattelutilanteessa käytiin kaikkien osallistuneiden kanssa keskustelua avoimena olleen toimen tehtävänsisällöstä. Haastattelukysymykset oli laadittu kartoittamaan haastateltavien osaamista, kokemusta ja kiinnostuneisuutta suhteessa toimen tehtävänsisältöön ja työn asettamiin vaatimuksiin. Haastattelut antoivat kattavan kokonaisnäkökulman valintaesityksen tekemistä varten.

Toimeen valitusta henkilöstä muodostui haastattelussa arvio, että hän on kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista kokonaisuutena arvioituna soveltuvin kyseiseen toimeen. Toimeen valittu valittiin erityisesti haastattelussa esille tulleiden vahvuuksien perusteella. Toimeen valittu toi mm. selkeimmin esille osaamistaan ja kokemustaan tehtävistä, joita täytettävänä olevaan toimeen sisältyy.

Kaikilta haastatelluilta kysyttiin saman kysymysrungon mukaiset haastattelukysymykset. Näin ollen kaikilla haastatteluun osallistuneilla on ollut tasapuolinen ja yhdenvertainen mahdollisuus tuoda osaamistaan ja kyvykkyyttään esille monipuolisesti kirjastovirkailijan työhön liittyvissä tehtävissä. Kirjastovirkailijan työtehtävistä on annettu otsikkotasolla esimerkkejä hakuilmoituksessa ja tehtävää hakeneiden kirjastoalan ammattilaisten on odotettu lähtökohtaisesti tunnistavan, että tehtävä sisältää kirjaston eri käyttäjäryhmien (mm. lapset ja lapsiperheet, nuoret, aikuiset, seniorit, jne.) kanssa tehtävää työtä ja että kirjaston

kaikki käyttäjäryhmät liittyvät oleellisesti hakuilmoituksessa mainittuihin tehtäviin.

Kirjastovirkailijan toimeen liittyvä valinta on perustunut kokonaisharkintaan. Kokonaisharkinnassa arvioidaan, kenellä kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista on taidot ja kyvyt huomioon ottaen parhaat edellytykset hoitaa toimea. Valinta on perustunut erityisesti haastattelussa esiin tulleisiin seikkoihin. Valintapäätöksessä käy ilmi, että kirjastotoimenjohtaja on esittänyt valittavaksi haettavana olleeseen kirjastovirkailijan toimeen kokonaisarvion perusteella taitavimmaksi ja ansioituneimmaksi arvioidun hakijan.

Oikaisuvaatimuksessa on viitattu Suomen Kuntaliiton julkaisemaan ”Henkilöstövalinnan perusteleva” -ohjeeseen. Ohjeessa käsitellään pääasiassa viranhaltijan valintaprosessia. Ohjeen lopussa on lyhyesti käsitelty myös työsuhteisen työntekijän valintaprosessia. Haettavana ollut kirjastovirkailijan tehtävä on työsuhteinen toimi.

Ohjeissa (Myllymäki & Sorvettula 2022, 15.) todetaan, että työsuhteislaissa ei säännellä työsuhteeseen ottamista koskevaa hakumenettelyä. Näin ollen kunta voi itse päättää menettelytavoista, joita se noudattaa työsuhteeseen otettaessa. Lisäksi työsuhteeseen ottamisesta päättävä viranomais voi päättää vaadittavasta kelpoisuudesta (ellei sitä ole laissa tai hallintosäännössä erikseen säädetty) sekä valita tehtävään sopivimmaksi katsomansa hakijan.

Rekrytointiprosessi on kokonaisuudessaan toteutettu avoimesti, yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti, lainsäädännön sekä Äänekosken kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja on voinut valita koulutuksen, työkokemuksen, haastattelun ja näiden pohjalta tehdyn kokonaisarviointin perusteella soveltuvimmaksi arvioimansa hakijan kirjastovirkailijan toimeen toistaiseksi.

Edellä olevan perusteella kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle ehdotetaan, että se hylkäisi Marko Harjan 10.2.2025 tekemän oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksenalainen vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimuksessa ei myöskään ole esitetty muita syitä tai perusteita, joiden johdosta oikaisuvaatimuksen hyväksyminen olisi tarkoituksenmukaista.

Valmistelija	vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja Jukka-Pekka Pohjolainen, puh. 0400 189 263
Esittelijä	vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja Jukka-Pekka Pohjolainen
Päätösehdotus	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta:

- 1) päättää ottaa käsiteltäväksi Marko Harjan tekemän oikaisuvaatimuksen vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajan 31.1.2025 (6 §) tekemästä päätöksestä, koska sanotusta päätöksestä saa tehdä oikaisuvaatimuksen, Marko Harjalla on asianosaisena oikeus tehdä oikaisuvaatimus ja kirjallinen oikaisuvaatimus on toimitettu kaupungille säädetyssä määräajassa; ja
- 2) hylkää edellä kohdassa 1 tarkoitetun oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksenalainen vs. kulttuuri- ja liikuntajohtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, vs. kulttuuri- ja liikuntajohtaja ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimuksessa ei myöskään ole esitetty muita syitä tai perusteita, joiden johdosta oikaisuvaatimuksen hyväksyminen olisi tarkoituksenmukaista.

Päätös

Hyväksyttiin.
